

Mogen zijn wie je bent?

Het verhaal van Noah,

verteld door mama Berit

September 2016

2002: onze kinderwens begint

2004: onze dochter Mila
wordt geboren na IVF-traject

We zijn zo blij: een gezond kindje...

2008: na mislukte IVF-poging,
zwanger en een miskraam besluiten we:
nog 1 keer...

Ons wonder wordt werkelijkheid

zwanger van een tweeling!

Echo 20 weken: kindjes zijn gezond,
en JA

we willen graag het geslacht weten:

Twee jongetjes

Mila is heel blij, maar houdt vanaf het begin vol:

*“Hier ligt mijn zusje,
en daar ligt mijn broertje...”*

Bij de echo wordt ze boos als de laborante zegt:

“Dit is een jongetje, en dit kindje ook...”

We vergeten dit weer...

Herfst 2008: Noah & Sverre worden geboren

Na al die jaren IVF maakt het ons echt
niet uit wat het geslacht is...

als ze maar gezond zijn!

Niet voor ons perse, maar voor henzelf

Ervaringen met Noah

Zomervakantie Frankrijk 2012

Ik haal Mila's nieuwe zomerjurkje uit de koffer

Noah (ruim 3 jaar) vraagt verdrietig en boos:

“Mama, waarom heb je voor mij geen jurkje gekocht? Ik wil geen stom broekje aan...”

Maar ik ben toch ook een meisje?

*“Kom jongens, zullen we voetballen?
De jongens tegen de meisjes?”*

Noah blijft naast mij en Mila staan

Ik zeg: *“Noah, ga dan bij papa en Sverre staan”*
Noah kijkt mij aan, blik van vertwijfeling:

Maar IK ben toch ook een meisje?

Zomervakantie Zweden, 2013

Wat is hier aan de hand?

De tijd verstrijkt, en meer ervaringen volgen..

Wat is hier aan de hand?

We gaan in gesprek met Noah:

*“je bent geen meisje..
jij bent een jongetje”*

Noah reageert **verdrietig,**
zij voelt zich een meisje

“Mama mag ik dood..”

Het gaat niet over, Noah (5 jaar):

*“Mama mag ik dood,
en mag ik dan uit jouw buik
als meisje opnieuw worden geboren?”*

Maar dat kan niet hè..”

Noah huilt en huilt,
zo intens verdrietig, zo lang
Het is hartverscheurend en ik beseef,
ik voel:

**Dit gevoel zit zo diep,
ons kind zit in de knel,
er is iets nodig voor Noah...**

Het heeft een naam..

Ergens in mijn opleiding heb ik hierover gelezen..

Ik graaf in mijn geheugen...

Ik lees en lees en dan vind ik het:

Transseksualiteit, **genderdysforie**, variaties

Wat een herkenning!

Allerlei vragen in ons hoofd

Hoe kunnen we Noah het beste ondersteunen?

Naar de VU, Expertisecentrum

Noah krijgt de diagnose
genderdysforie NAO

Advies:

**Het is beter om het kind af
te remmen**

als het gaat om kledingkeuze
etcetera

Ga er niet teveel in mee...

De kans om gepest te worden...

*De meeste kinderen persisteren niet
in hun wens...*

En Noah's verlangen NU dan?

Theorie versus praktijk

School, kleuterklas periode:

“Wij zien het niet hoor...”

Noah wil brandweerman worden...dus

Noah: “Mama, maar meisjes kunnen toch ook brandweerman worden?”

School overweegt een melding kindermishandeling

Onderzoek van de VU, 80% persisteert niet...

We geven Noah teveel ruimte

*“Zo moeilijk is het toch niet om
genderneutrale kleding aan te doen?”*

Kindermishandeling..

Ik kan mijn oren niet geloven...

Ik vraag het na... en nee,
ik heb het niet verkeerd gehoord

Mijn gevoel neemt het over...

Ik kan niet meer helder denken...

Alles loopt door elkaar: **verdriet, ongeloof,
paniek, ik voel me radeloos, onze Noah, hoe...**

Wat wil Noah?

Elke ochtend strijd bij het aankleden

Noah huilt, is boos:

“Waarom mag IK geen jurkje aan?”

In de winkel:

*“Ik wil die schoenen mama... die winterjas”
(knalroze, glitters)...*

Dilemma

mijn hart zegt:

*“Natuurlijk Lieverd,
ga maar stralen in wat
Jij
mooi vindt..”*

Waarom niet eigenlijk?

Het advies van de VU,

afremmen is beter

Dus kiezen we een **compromis**,
wel iets met roze, maar niet te...

Noah schikt zich, maar is zichtbaar
teleurgesteld en vraagt BOOS:

*“Waarom mama mocht ik niet die schoenen,
die jas? DIE VOND IK MOOI!”*

Noah blijft de hele winter
praten over de jas
die we NIET gekocht hebben...

Het gevoel blijft

“ik wil op ballet, en meedansen als meisje”

Hoe **blij** is Noah als dat kan,
meedoen als meisje mag

en **superprachtig stralen Noah's ogen**

wekelijks bij de balletles

Het gaat niet over

En zo blijft Noah dingen aangeven

Die zij wil,

echt wil

en hier niet van af te brengen is

Liever zij dan hij...

We remmen af, maar door Noah's reacties gaat dat nu bij ons steeds meer knellen...

Noah die ook zegt:

“voor de juf doe ik wel of ik een jongetje ben”

Ze wil liever dat we ZIJ zeggen ipv HIJ,
maar is allang blij
dat ze meisjeskleren aanmag...

Twijfels...

Is dit echt wel goed,

als je je niet kunt, mag uiten

zoals **jij** dat wil?

Willen begrijpen

Ik kijk films, lees boeken,
over wat oudere transgenders vertellen
over hun beleving van toen ze jong waren

MOGEN ZIJN zoals jij dat voelt

ACCEPTATIE door andere mensen
is zo wezenlijk belangrijk

Andere ervaringen

Bij **Berdache** spreken we
met andere ouders

horen we over hun ervaringen

met hun jonge kinderen
met genderdysforie

Elk kind, gezin met een eigen verhaal

Maar ook een gemene deeler

Ryland Whittington

Een filmpje van Ryland Whittington gaat viraal op internet, zijn ouders krijgen een Award om hoe zij hun kind, geboren meisje,

geheel ondersteunen in zijn wens

om als jongen te mogen leven

en zien hoe hun kind opbloeit

Ons hart is geraakt

Het zet ons aan het denken

zo kan het dus ook

Contact met andere experts

Contact met Dick Swaab:

Noah boft met u als ouders

**Statistieken gelden voor groepen,
niet voor een individu**

Contact met dr. Kristina Olson,

Diane Ehrensaft: zij doen al jaren onderzoek

En wat blijkt...

Minder psychopathologie...

“Socially transitioned transgender children have notably lower rates of internalizing psychopathology than previously reported among children with GID living as their natal sex”

Geen verhogingen in depressieve symptomen en slechts lichte verhoging qua angstklachten..

Olson, Kr. D. et al, 2016

En dat is heel speciaal,
gelet op de bekende hoge psychopathologie
en suicidaliteit bij transgenders

De twijfel ebt weg, we zijn niet gek,
we houden van Noah,
we willen haar ruimte geven
en dat ze mag voelen:

Jij mag je prachtige stralende
ZELF zijn,

en jij mag je eigen vorm kiezen

Kinderrechten?

Het kind heeft recht om zelf
zijn of haar seksuele identiteit
en/of gender (identiteit) te bepalen

(artikel 8 IVRK identiteit)

www.rijksoverheid.nl LHBT-emancipatie

Ouders in spagaat

meegaan in sociale transitiewens kind

Kindermishandeling

Of liefdevol ouderschap

Beide zijn opvattingen van experts

Situatie nu

We gaan met school in gesprek

Onder begeleiding van Transvisie Zorg

Samen om Noah staan

Het is mogelijk, we gaan ervoor!

Take home message

Warm pleidooi voor:

Mindfull & en cliëntgericht
ouder- & hulpverlenerschap:

Voor deze kinderen & hun familie
die al zo jong voelen en aangeven,

ik ben van het andere geslacht

Zonder oordeel, met wijsheid en compassie

*“Denk niet wit, denk niet zwart
Maar alleen in de kleur van je hart”*

Frank Boeijen

Mogen zijn en uiten
hoe je je van binnen voelt,

Mag dat gelden voor iedereen?

Dank voor uw aandacht

Referenties..

Ehrensaft, D. PhD. **Gender Born, Gender Made: Raising Healthy Gender Nonconforming Children.** Director of Mental Health, founding member of the Child and Adolescent Gender Center, CAGC.

Ehrensaft, D. PhD. Consider Sex Role as the Cure, Rather Than the Problem: Diane Ehrensaft's Eugenics Solution. May, 2015.

Olson, KR. & Durwood, L. What Alarmist Articles About Transgender Children Get Wrong. *Slate*, January, 2016.

Olson, KR, Durwood, L., DeMeules, M. & McLaughlin, K.A. Mental Health of Transgender Children Who Are Supported In Their Identities. *Pediatrics*, American Academy of Pediatrics, February 2016.

Steensma, T.D., Biemond, R., de Boer, F. & Cohen-Kettenis, P.T. Desisting and persisting gender dysphoria after childhood: A qualitative follow-up study. *Clinical Child Psychology and Psychiatry*, October 2011.

LHBTI-Kinderen in Nederland. Rapportage over de leefwereld en rechten van een vergeten groep kwetsbare kinderen. COC Nederland, november 2013.

www.kinderrechten.nl

Muziek: Ludovico Einaudi, Life van het Album In a Time Lapse & Yiruma, River flows in you